

buh. Obstreljeni je izdahnul po pre-peljavi v ljubljansko bolnišnico.

Ogenj je uničil v tovarni v Grosup-ljem streho na ključavničarski in mi-zarski delavnici ter zaloge sena.

Gospodarsko poslopje v plamenih. V Dolskem na Kranjskem je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posest nika in krčmarja Rudolfa Zupančiča, ko so bili domači zaposleni na polju. Ogenj je zanetil domači šletni fantek, ko je šel na senik poiskati kokošja jaj-ca in je svetil z vžigalicami. Domači in gasilci so rešili živino in požar ome-jili. Škoda je znatna, ker je zgorelo tu-di mnogo poljedeljskega orodja. Zava-rovalnina je le delna.

Trije vloni v eni noči. V vasi Kleče pri Žužemberku na Dolenjskem so bi-li nedavno v eni noči izvršeni trije pre-drzni vlomi, zaradi katerih so bili tak-koj osumljeni cigani Brajdiči, ki so bivali tedaj v šmihelski občini. Vlo-milci so iz treh hiš odnesli poleg živil tudi mnogo obleke in posteljnega pe-rija. Orožniki so nekaj osumljenih ci-ganov že zaprli, drugi so pa izginili iz občine.

Nego si je zlomil pri padcu po stop-nicah 16letni ključavničarski vajenec Josip Oblak iz Save pri Litiji.

V vročici zašla v potok in utonila. — 25letna žena delavca iz Stahovice pri Kamniku se je vrnila še neozdravljena iz bolnice. V vročici je uboga reva, ma-ti štirih malih otrok, vstala s postelje in zašla v Črni potok, kjer je utonila v komaj 25 cm globoki vodi.

Dva pogorelca. Dne 13. t. m. je nastal ogenj v novem gospodarskem poslopju Simona Bohinca v Smokuču, občina Breznica na Kranjskem. Vžgala se je tudi sosedna hiša invalida Alojzija Kle-menčiča. Zgorela sta popolnoma gospo-darsko poslopje in hiša. Zavarovalnina je pri obeh pogorelcih neznatna.

Domačija pogorela. Dne 16. septem-bra v noči je pogorela v Bohinjski Beli domačija kmeta Matevža Ropreta. Zgo-relo je vse. Požar je zanetila požigalče-va roka.

Občinski zakon mora vsakdo poznati, kdor hoče voditi kako skupino pri občinskih volit-vah. Zato si ga pravočasno naročite, stane: brošura 8 Din, vezan 15 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Doslej največja letalska nesreča na Slovenskem.

V torek dne 12. septembra, ko je že bil »Slovenski gospodar« v tisku, smo prejeli iz Ljubljane naslednje nad vse žalostno in pretresljivo brzojavko:

Ljubljana, 12. septembra. Davi ob 6.10 se je ponesrečilo naše potniško le-talo tipa »Farman«, ki vozi na novi le-talski progi Ljubljana—Sušak. Na le-talu je bilo razen pilota in mehanika 6 potnikov in sicer: Gdč. Ivana Piller iz Ljubljane, Anton Lušin, borzni senzal iz Ljubljane, Vladimir Štrekelj iz Ljub-ljane, Georg König iz Nemčije, Ivan Kosler iz Ljubljane in Ivan Žuraj, trg-iz Slov. Bistrice. — Letalo je pilotiral g. Nikitin, mehanik pa je bil g. Trkulja. Kmalu po startu se je letalo radi goste megle zaletelo v gozdič pri umobolnici na Studencu. Letalo se je razbilo, vsi potniki, pilot in mehanik pa so bili na mestu mrtvi.

Vzrok te največje letalske nesreče na Slovenskem je iskati v nenadnem po-javu napake v motorjih takoj po dvi-gu v zrak. Preizkušeni ruski pilot Ni-Kitin je hotel z letalom nazaj na leta-lišče, a je v znani ljubljanski megli za-šel v gozdič in na zid umobolnice, kjer se je areoplan razbil in so postali smrt-na žrtev vsi, ki so bili v njem.

Trupla Antona Lušina, ljubljanskega podjetnika Ivana Koslerja, učiteljice I. Pillerjeve in tehnika Vladimirja Štre-klija so dne 14. septembra pokopali z vsemi slovesnostmi ob najobilnejši u-deležbi v Ljubljani. Žurajeva žena Ma-rija je prepeljala svojega moža in les-nega trgovca Ivana iz Ljubljane v Slov.

Bistrice, kjer je bil slovesen pogreb 14. septembra.

Smrtno ponesrečenega 34letnega Ge-orga Königa so prepeljali z brzovlakom domov v Nürnberg na Nemško.

Pilota Nikitina in mehanika Trkuljo so odpremili v Zemun, kjer živita dru-zini obeh rajnikov.

Na kandidatnih listah

ne pozabite označiti kraj in datum iz-daje. Za rubriko »Predstavniki te kan-didatne liste« in pred rubriko »Pred-lagatelji« vstavite kraj in datum izsta-ve kandidatne liste. N. pr.: »V Ormožu dne 28. septembra 1933.« Ako ne posta-vite kraja in datuma, Vam sodišče lah-ko kandidatno listo zavrne! (Vzorci kandidatne liste, ki jih naročate, nam-reč rubrike »Kraj in datum« nimajo.)

Kako ustanovimo društvo?

Današnje države skrbno in budno pazijo, da se brez posebnega dovoljenja ne ustanav-ljajo nobena društva, zlasti pa nikaka poli-tična društva ali stranke, za ustanovitev ka-terih so predpisane še posebne zahteve in po-trebnosti.

V Sloveniji je bilo društveno življenje svoj čas močno razvito: na vseh področjih člove-škega udejstvovanja smo imeli poedina dru-štva, ki so med seboj tekmovala in v tej tek-

Tihotapstvo s pomočjo buč in psov.

Buča, katero rabijo pri nas za vinsko na-tego, ako ta plava po vodi, ni to nič kaj po-sebnega in pozornost vzbujajočega. Ko so pa gnali valovi belgijske rake Lys par dni cele množine buč, so se za-zdele te pošiljke ven-darje sumljive finanč-ni straži pri Meninu ob francosko-belgijski me-ji. Stražnik je vlovil plavajočo bučko in od-kril v njej dva funta neprodinno zavitega to-baka. Tihotapev, ki so se poslužili opisane-ga načina tihotapljenja tobaka iz Belgije v Francijo, sicer niso pri-jeli, a so vendar lahko ponosni na iznajdbo res izvršnega načina

Pavel Keller:

7. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Vse to so vprašanja srčne dobrote, modrosti in obzirnosti. Navodila za to ni nobenega, toda učiteljica, ki bo tako delala, kakor sem vam vzel v misel, je za občino blagoslov! Glejte — tako je rekel moj učitelj. Tedaj sem si zapisala te besede in jih znam na pamet. In ravno sedaj delam svo-je prve nerodne poskuse.»

»Vi gledate svoj poklic čudovito resno, go-spodična Grubelnik.«

»Ali naj ga ne? Saj je pač treba — ne le za-radi otrok in vaščanov — tudi zaradi mene sa-me. Umreti bi morala v tej samoti, če bi si ne delala mnogo opravek!«

Pričimal sem ji in pomislil na svoje brez-delno življenje.

Nenadoma pa se je resnobna Erika Grubel-nik zasmejala prav od srca.

»Ali veste, kaj bi strašansko rada? Sankala se! Saj bi prekrasno šlo od koč gori na barju pa do žage in nato še malo po glavni cesti. Toda vidite, bojim se. Čudno, da se še nihče ni sankal po tej krasni dolini. In če bi bila jaz sedaj prva, bi rekli ljudje: »No, no, kakšne neumnosti pa uganja učiteljica?«

»Da! In to bi bilo respektu, ki ga vaše blago-rodje dvajsetletna učiteljica zahteva, v kvar!«

»Vi se mi pač posmehujete?«

»Prav nič! Kvečjemu se smejem le zato, ker se ne marate sankati. Toda celo s svojimi po-misleki bi lahko imeli prav. In zato bom jaz s svoje strani vzgojno posegel vmes. Jaz bom prvi, ki se bo sankal. Od koč na barju do žage in še košček po glavni cesti navzdol. Kot drugega bom zapeljal gospoda Boltežarja, da se bo šel sankat, kot tretjega pa gospoda nadučitelja. Na-to se bom lotil Milčke in Malčke; tudi svojemu služabniku Timu bom dovolil, da se bo sankal in če se popelje na sankah po bregu doli moje do-mače strašilo, Padovka, potem se bo začel san-kati ves svet.«

Za vsak dinar gre, ljubi stariši!

posebno ob začetku šolskega leta, ko je toliko izdatkov.
Zato naročite svojim malim, da kupujejo šolske knjige in
potrebščine le pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Kralja Petra trg 4

Zaradi naših nizkih cen si boste prihranili
marsikak dinar!

mi vzgajala narod k plemenitosti, poštenju, zdravju in narodni zavednosti. Nastanek društva ni bil odvisen od izdanega dovoljenja državne oblasti, marveč je zadostovalo, da so ustanovitelji prijavili bodoče društvo državnim oblastem, ki je vzela prijavo na znanje.

Društveno življenje je nato za kratko dobo zaspalo. Ustava iz leta 1931 je nato zajamčila svobodo združevanja v mejah zakona, to je na način, kakor to določa posebni zakon o društvih iz leta 1931 z naknadnimi spremembami in dopolnitvami iz leta 1933.

Predpisov, ki veljajo vobče za ustanovitev društva, ni treba upoštevati:

1. pri verskih združbah priznanih ver ter njihovih verskih organizacijah;

2. pri trgovskih in gospodarskih organizacijah, ki so ustanovljene po predpisih, ki zanje veljajo, in

3. pri organizacijah javnega prava, ki so osnovane po posebnih zakonih (n. pr. prisilne združbe po obrtnem zakonu, organizacije po zakonu o zaščiti delavcev itd.).

Za vsa ostala društva veljajo spodaj navedeni zakonski predpisi, ki se jih mora držati vsak, kdor hoče ustanoviti katerikoli društvo, ki sicer ni izvzeto iz določil zakona o društvih.

Ustanovitelji, ki hočejo ustanoviti društvo, morajo:

prijava

banski upravi dravske banovine v Ljubljani preko pristojnega okrajnega (sreznega) načelnika (predstojnika mestne policije v Mariboru ali Celju, ter mestnega načelnstva v Ptuj). Prijavi je treba priložiti

pet enakih izvodov

društvenih pravil, ki jih morajo podpisati 3 ustanovitelji. Prav tako bodo morali tudi prijavo podpisati najmanj trije ustanovitelji.

Kdor vloži tako prijavo na sreznem načelnstvu, sme zahtevati

pismeno potrdilo

o vložitvi, ki je mora izdati srezniki načelnik takoj, ko prijavo sprejme, to je ob vložitvi.

Društvo lahko ustanovi vsak polnoletni državljan, nedeletnik bi rabil za to posebno dovoljenje svojega zakonitega zastopnika.

Vsebina pravil.

Pravila so temelj društva, njegovega življenja in delovanja. Zato mora biti iz njih razvidno vse, kar zanima ali vsaj more zanimati javnost. Vsled tega že zakon sam predpisuje, da morajo pravila imeti gotovo vsebino, in sicer morajo vsebovati pravila vsakega društva:

1. Ime, sedež in področje društva, na prim.: Društvo se imenuje »Slovenski fant«, društvo za državljansko in narodno vzgojo slovenskih fantov, ima svoj sedež v Mariboru in bo delo-

valo po vsej Sloveniji, to je po Dravski banovini.

2. Namen društva in sredstva, s katerimi dosega ta svoj namen; n. pr.: Namen društva je skrb za državljansko in narodno vzgojo slovenskih fantov. Ta namen dosega društvo: 1. s prirejanjem tečajev, predavanj in sestankov; 2. s knjižnicami itd.

3. Ustroj odbora (uprave) in način, kako se pravno veljavno sklepajo odločbe društva; n. pr.: Društvo vodi: odbor (uprava), občni zbor in nadzorstvo. Odbor sestoji iz predsednika in 4-6 članov, ki jih izvoli občni zbor za dobo enega leta z navadno večino izmed rednih članov društva. Predsednika je voliti vedno posebej. — Društvo pravno veljavno zastopata predsednik in še en odbornik, ki ga za vsak slučaj določa odbor. Odbor sklepa vedno z navadno večino ob navzočnosti večine odbornikov. Ob enakosti glasov odloči predsednikov glas. — Občni zbor je najvišja društvena oblast. Udeležiti se ga smejo vsi člani, glasovalno, volilno in izvolitveno pravico pa imajo samo redni člani. Občni zbor je sklepčen, ako je navzoča večina rednih članov, ki sklepajo z navadno večino.

4. Določbe o vstopu in izstopu iz društva; n. pr.: V društvo lahko vstopi vsak moški prebivalec Slovenec v starosti od 16. do 30. leta potem, ko je prijavil odboru svoj vstop in ko ga je odbor na svoji seji sprejel za člana. Izstopiti more iz društva vsak član po predhodni prijavi društvenemu odboru.

5. Pravice in dolžnosti članov.

6. Zastopanje društva.

7. Društveni znaki, pečat, kroj in podobno.

8. Kaj je storiti z društveno imovino za slučaj prenehanja društva.

Društveno ime ne sme nasprotovati društvenemu namenu in se mora razlikovati od naziva javnih oblastev in javnih organizacij, kakor tudi od imena ostalih društev v tem kraju.

Konec sledi.

MOŽJE IN FANTJE IZ DEKANIJ: CELJE, BRASLOVČE IN NOVACEKKEV

proslavijo v nedeljo dne 24. septembra t. l. v Petrovčah 1930letnico odrešenja. Ob 9. uri bo pridiga in sv. maša. Po službi božji govori g. dr. Josip Hohnjec za moše in g. dr. Ostre iz

»To bi bilo krasno, gospod Hubert!«

Poslovila sva se pred šolo. Šel sem po svoji poti v breg. Misli sem na tej poti domov:

»Kako pa ti je pri srcu? Tako vesel si! Skoroj tako ti je, kakor da bi prišel iz kakšne vinarne, kjer si bil izpil prav zares dobro kapljico.«

Kos je pel — naš petelin je zakikirikal — Bims in Bams pa sta pri dvoriščnih vratih začela blazno lajati, ko sta videla, da pridem. —

Pri gospodu Boltežarju s svojim predlogom nisem uspel. Rekel je:

»O tem športu sem že slišal; po drugih krajih je menda že v polnem cvetu. Pri nas to še ni prišlo v modo, in mislim tudi, da za odrasle ljudi sankanje ni primerno razvedrilo. Če se vozijo otroci na majhnih sankah po cesti dol — takole dvajset, trideset metrov daleč — nimam nič kaj reči; toda odrasli ljudje — ne!«

»Torej ne boste šli z nami?«

»Jaz? — Pomislite — jaz kot uradni predstojnik naj počnem take budalosti?«

»Lepo! Tedaj bomo počeli budalosti — brez vas!«

Godrnjaje vsak zase sva se ločila.

Iz mesta sem si bil telefonično naročil dvanajst sank in sedaj sem iskal odjemalcev. Nadučitelja sem z lahkoto pridobil, nato pa sem se lotil Milčke in Malčke pri »Grozdu«. Nič pametnega nisem mogel spraviti iz sester. Ena je pitala sankarje z grdimi besedami, druga pa se je navduševala zanje, in ker ju nisem mogel ločiti in sta se mi na moja vprašanja smejali v pest, na koncu nisem vedel, katera obeh sester drži z menoj, katera pa z Boltežarjem.

Neko popoldne se je zabava pričela. Bili smo štirje: nadučitelj, gospodična Grubelnik, jaz in neznana gospodična od »Grozda«.

Čez pičlo uro je bilo zbrane pol vasi ob sankališču, ki so nas gledali. Mladina je bila v negotovosti; starim so se pač brali pomisleki z obrazov, zanimivo pa se je zdelo vsem prav zelo. Osem sank, ki sem jih imel še doma, sem ročno oddal, zvečer smo že imeli klub, ki je štel dvanajst članov, poleg tega pa smo imeli že tudi tri nezgode. Zabava je bila torej v polnem teku.

Končno sem spremljal gospodično od »Gro-

švercarije. Tihotapstvo je ob belgijsko-francoski meji tudi po zaplembi s tobakom na polnjenih buč v polnem razmahu. Predvsem so psi, ki so najbolj pomagalci tihotapcev. Psi, ki so doma na Francoskem, izpustijo par ur za tem, ko je njihov gospodar prekoračil mejo. Živali se seve potrudijo, da najdejo gospodarje. V Belgiji otovorijo pribeglega psa z vsem mogočim tihotapskim blagom in ga držijo tamkaj, dokler se ni vrnil človeški tihotapec v Francijo. Tihotapljenje s pomočjo psov je zavzelo tako mogočen obseg, da so prejele obmejne straže navodila, vsakega ne-

Celja za fante. Naj bo ta proslava enaka drugim, ki so se že vršile na popolno zadovoljnost množičnih udeležencev.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Ali res iz naše župnije naj prihajajo samo glasovi o toči in drugih nesrečah? Ne, tudi lepe in vesele reči bi bilo dobro pisati, a kaj, ko nas stiskajo strašne gospodarske razmere. Letos smo brez dohodkov in težko je reči, kako bomo mogli zadostiti različnim denarnim terjatvam. Pa obupu se nečemo vdati. Da lažje nosimo težo vsakdanjih skrbi, nam poskrbijo po razpustu Prosvetnega društva Marijina kongregacija in cerkveni pevski zbor. Prav lep uspeh je imela pred kratkim vprizorjena igra »Na dan sodbe« in burka »Lažizdravnika«, ki sta ju vprizorili naši delavni Marijini družbi. Prav poseben uspeh pa je žel cerkveni pevski zbor s vprizoritvijo »Darinke«. Mislamo, da ni bilo nikogar v nabito polni dvorani, ki bi ne šel domov v prepričanju, da je ta dan naš pevski zbor storil res nekaj veličastnega. Ne bomo omenjali posameznikov, a reči moramo, da so bile tako ženske kakor moške vloge v rokah res ne samo pridnih, ampak tudi izurjenih pevk in pevcev. Pohvaliti je treba tudi burko »Pogodba«, ki je bila zelo spretno igrana. In žalibog v tej jeseni ni mogoče te prireditve ponoviti, ker se vseli v dvorano g. Snuderla, ki vedno z največjo ljubeznivostjo in velikimi osebnimi žrtvami za svoje prostore na razpolago, gospodinjski tečaj. Tudi nekaj novega za našo župnijo. Morebiti pa nas »Darinka« in »Pogodba« obiščeta po zimi tako okoli Novega leta.

Laporje. Proslavo 30letnice našega Prosvetnega društva, ki bi se bila imela vršiti zadnjo nedeljo, smo morali vsled napredvidenega vzroka preložiti. Vršila se bo zato prihodnjo nedeljo dne 24. t. m., ob treh popoldne po večernicah pod župnikovem kozolcem. Spored ostane isti. Razven slavnostnega govora in dveh deklamacij bodo naši vrli fantje in dekleta vprizorili igro »Pri kapelici«. Igra je krasna zgodba o mladostni ljubezni. Za to igro vlada povsod ogromno zanimanje. Prav lepo vabimo vse brez razlike, staro in mlado, od blizu in daleč, da za gotovo pridete! Pripeljite svoje znanca in znanke s seboj! Naj velja to skupno vabilo kot da bi bilo poslano

vsakemu posebej. Na prav veselo svidenje v nedeljo v Laporju!

Št. Andraž pri Velenju. Kdor se hoče enkrat pošteno nasmejati, kdor se hoče za par uric otresti vsakdanjih skrbi in težav, ta naj v nedeljo dne 24. septembra ne pozabi priti v naš Društveni dom, kjer priredi naše Kat. prosvetno društvo igro »Scapinove zvijače«, delo znamenitega francoskega dramatika in igralca Molièreja. Vsakega, pa naj bo še tako mrk in žalosten, bo zviti Skapin spravil v dobro voljo. Začetek predstave ob treh popoldne. Torej vsi domačini in sosedje, vabimo vas k najobilnejši udeležbi, da tako izpolnite nade naše mladine, ki pričakuje od vas vsestranske pomoči in razumevanja za njeno delo. Bog živi!

Vojnik. Iz treh dekanij bodo pohiteli moške in fantje v nedeljo dne 24. septembra v Petrovce. Mi Vojničani, kot najštevilnejši v naši dekaniji moramo posebno skrbeti, da bomo v Petrovčah častno zastopani. Šli bomo z vozovi, s kolesi ali peš, kakor bo kdo hotel. Tudi z vlakom so ugodne zveze. Tudi naš moški pevski zbor pojde zraven, ki se je zadnje tedne pridno vadil za petrovški tabor. Zato pa vsi, kar vas spada pod vojniški zvon, stari in mladi, v nedeljo dne 24. septembra vsi v Petrovce!

Krvna bratovščina.

V japonski prestolici Tokio so obnavljali pred najvišjim sodiščem na celem svetu največjo zaroto. Šlo je v tem slučaju za »krvno bratovščino«, ki je družba političnih zarotnikov pod vodstvom paganskega svečenika domačina z imenom: Nisho Inoue. »Krvna bratovščina« ni umorila februarja 1932 samo predsednika japonske narodne banke, ampak tudi voditelja največjega japonskega trgovskega podjetja in dne 15. maja 1932 celo samega ministrskega predsednika. Istega dne so bili izvršeni bombni atentati na japonsko banko, policijsko predstojništvo ter na vsa ministrstva. Letos dne 11. februarja je nameravala zagrešiti krvna bratovščina največji zločin: ho-

tela je umoriti vse ministre, politične in gospodarske voditelje.

Grozni načrt je bil samo slučajno preprečen, ker je bilo omenjenega dne odposlanih nekaj oficirjev drugam. Sicer bi bilo izvršeno svečenikovo povelje za klanje, pobijanje ter streljanje v masah. Svečeniški vodja krvne bratovščine uživa v japonskih oficirskih krogih neverjeten ugled. Za svojo skrivnostno zvezo je pozidal tempel, kjer je zavezal posamezne člane organizacije k neomejeni pokorščini. Duhovnik je idealist ter zagrizenec, ki posveča vse svoje moči, da bi pahnil modernizirano Japonsko nazaj v dobo starih japonskih junaštev. Zase ne zahteva ta mož ničesar, pač pa hoče priklicati nazaj čase nekdanjega japonskega cesarstva. Sveto japonsko cesarstvo, kakor je obstajalo pred vpadom zapadne kulture, naj bi zopet prišlo do moči in sijaja. Nisho Inoue, vodja krvne bratovščine, je bil prvotno navaden vojak. Pozneje je bil špijon japonske armade in je nastopil še le v zadnjih letih kot pridigar za povrnitev k starim vzorom. Njegovih misli in načrtov je na stotisoče članov. Nisho Inoue nikakor ni osamljen, ampak ga smatrajo za svetnika, ki hoče vzpostaviti starodavni sijaj. Radi tega streljanja se mu je pridružilo zelo mnogo patrijotično navdušenih oficirjev in so se obvezali, da ga bodo brezpogojno ubogali. Svečenik posedla neverjetno skrivnostno moč nad svojimi pristasi, katerim je pa ohranil tudi on nezlomljivo zvestobo.

Krvna bratovščina je prejela od tihih pristašev v milijone segajoče denarne svote za organizacijo zločinskih načrtov. Potem te družbe je že bila Japonska izpodkopana pri temeljih. Vztrajnost in tajnost samo enega moža je razrahljala avtoriteto ter vojaško poslušnost in se bližala uresničenju cilja japonskih nacjonalistov.

11. februar je na Japonskem državni praznik in baš na ta dan bi naj bila država v sedanji obliki uničena s

znanega psa, takoj pokončati. V kraju Leers je že bilo toliko tihotapskih psov postreljenih, da so morali napraviti za pobite živali posebno pokopališče.

Borba s kraljevo kobro na življenje in smrt.

Indijski kmet iz Madrasa je predal pred kratkem ravnatelju živalskega vrta v Tra-wankuru živo kraljevo kobro (najbolj strupena kača), s katero se je moral boriti na življenje in smrt. Kača je bila dolga 4 m in debela 20 cm. Počast je dobila v borbi tako težke notrajne poškodbe, da je poginila čez par dni v zverinjaku. Doživljal Indijca je bil nekaj res posebnega. Po njegovem pripovedovanju se

zda domov. Ko sva stopila v vežo, ki je bila le slabo razsvetljena, nama je prišel nasproti Boltežar, ki je nejevoljno rekel:

»Toda, Milčka, kako ste le mogli storiti kaj takega!«

Dekle se je zasmajalo.

»A tako,« je udrihal dalje Boltežar, »Malčka je bila, ki se je sankala.«

Tedaj se je dekle vnovič zasmajalo.

»Mulčka je bila, gospod Boltežar, Mulčka!« sem zaklical jaz.

Tedaj je razhujen odšel v gostilniško sobo.

Ko smo se šli sankat, sem prvič videl kočo na barju. Tam gori smo začeli drčati navzdol. Na zunaj je bila koča na barju videti pograbljen od vseh vetrov. Stari Grčar jo je imel v redu s sekiro, žago, kladivom in čopičem za belež. V notranjščini je bil menda velikanski nered. To sem verjel, ko sem prvič videl staro Grčarko. Bila je to ženska, podobna čarovnici, oblečena v slabo zakrpano obleko, z razmršenimi, še zelo

gostimi lasmi in velikimi očmi v izgrbančenem obrazu. To je bila torej stara mati Biankina, razlagateljica iz kart in vedeževalka.

Bianka se je tudi sankala. Gospodična Grubelnik je dosegla to. Zaradi tega tri kmetiška dekleta niso prišla na sankališče, med njimi tudi ne Elizabeta Šipac. Tem večjo noroglavost pa je počenjal žagarjev Tonče. Posadil je Bianco pred se na sanke in je odvršal z njo po hribu navzdol, ne da bi kaj veliko zaviral z nogami. Ta divjaška dvojica je kaj slabo sodila v sicer mirno družbo, ki se je vsak dan shajala pri koči na barju za urico nedolžne zabave.

Neki dan sem se peljal tesno za tema divjakoma. Pripeljali smo se do žage. Moral sem zelo zavirati, kajti stari žagar je stal sredi poti in je poleg tega postavil na tla poleg sebe še veliko košaro, torej je pot zaprl. Tonče, ki je privršal tja z Bianco, je moral močno zaviti na levo in se je s hruščem zaletel v plot.

Nesreča! Tonče je okrvavljen vstal pri plotu, dekle pa je negibno ležalo na cesti.

»Oče!« je zasopihal fant blazno razjarjen.

pokoljem vodilnih mož na vseh mestih. Ogromni načrt je uspel le pri umoru dveh najvišjih mož in nato je vtaknila policija kolovodje in celo vr-

sto zarotnikov pod ključ. Pretežna večina organiziranih vstašev je na prostem, ker niso našli pri krvni bratovščini nobenih zapiskov in seznamov.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Na prijaznem hribočku na vzhodni strani Sv. Marjete ob Pesnici na posestvu vrlih zakoncev Zugman v Vukovju se je v nedeljo dne 10. septembra popoldne vršila pristrčna in mična domača slovesnost. Odlična družina Zugman je postavila nov križ na hribočku ob cesti in to nedeljo je bilo znamenje blagoslovljeno po domačem župniku č. g. konz. svetniku Frangežu ob navzočnosti domačinov in sosedov. Domači sloviti pevski zbor pod vodstvom g. pevovodje Janka Hakuša je vrh hriba in potem na domu pri domači slovesnosti zapel več cerkvenih in narodnih pisni. Vlč. g. župnik je slavil družino Zugmanovo kot vzor slovenskih in krščanskih družin. Že tretjič je gospodar Zugman dal postaviti, oziroma prenoviti križ in sedanjí gospod župnik je trikrat izvršil slovesno blagoslopitev. Letošnja slovesnost se je izvršila v spomin 1900letnice smrti našega Zveličarja. Na vabljenem in res lepo urejenem domu g. Zugmana so se na to zbrali vsi člani številne Zugmanove družine, sosedí in prijatelji od vseh strani. Med ubranim petjem marjeških slavčkov ter napitnicami, ki sta jih izrekla domači g. župnik Frangež in prijatelj družine bivši poslanec Franjo Žebot iz Maribora se je končala slovesnost, ki je pričala, da v našem slovenskem rodu še živi in globoko korenini prava krščanska in slovenska zavest. Naglašalo se je v napitnicah posebno, da dokler bo naš kmetijski rod ostal zvest starim navadam svojih očetov in bo rad postavil in ohranjal znamenja naše vere, nas ne bo ugonobil noben vihar, naj pride odkoderkoli. Za revne dijake se je nabralo 102 Din.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Pa naj reče kdo, če nismo Jurjevčani požrtvovalni ljudje. Sedaj v najbolj težkih časih za denar in v najhujši krizi smo toliko preuredili. Poglejte našo cerkev, kako so jo olepšali in prepletkali

naši domači zidarji. Kako lepa bela stoji kakor lilija sredi vrta. Posebno lepoto ji delata nanovo pozlačeni križ in jabolko vrh zvonika, da res izgleda kakor kronana kraljica. Pa smo tudi imeli lani in letos take cerkvene slovesnosti, da je bilo tudi treba prenovitve. Lani so jo pred novo mašo vso prenovili od znotraj, letos pa od zunaj. Saj se povsod ob priliki sv. birme radi skažejo, pa bi se mi ne bi, posebno letos, ko je prišel prevzvišeni prvi delit zakrament sv. birme.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Česar še ni bilo, kar svet pomni, so dočakale naše Apače: dne 3. septembra t. l. so prvič videle svojega rojaka pri oltarju — prvo sv. mašo je služil g. Franc Unuk. Zato je bila razumljiva radost cele fare, posebej pa še domače vasi, ki je za to priliko dala svojo vaško kapelo lepo prenoviti in so se v njej na dan primicije popoldne slovesno peče litanije. Novomašne slovesnosti se je udeležilo veliko ljudstva ne le iz domače, ampak tudi iz sosednjih župnij, ter častno število duhovnikov poleg slavnostnega pridigarja č. g. župnika Jazbinšeka od Sv. Trojice v Haložah. Naj bi spomin na to slovesnost imel še dolgo ugodne posledice in naj bi se izpolnile mnoge lepe želje, ki so jih ob tej priliki izrekle poleg gg. duhovnikov tudi navdušene gospodnice. — Žito in krompir sta dobro obrodila. Kaj, ko bi imela tudi krščansko ceno! — Po dolgem mukopolnem trpljenju je izdihnil bivši cestar Ant. Kozoderc v Sv. Lovrencu. Drugače pa skoraj dva meseca ni bilo smrti k nam. Naj v miru počiva!

Velika Nedelja. Tukaj je umrla v 75. letu starosti Ivana Bokša iz Mihovec. Bodi ji domača zemljica lahka, ostalim pa naše iskreno sočalje! — Veselo klonotajo klopoteci po naših prijaznih vinskih gričih ter napovedujejo bližajočo se trgatve, katera pa letos ne bo kaj posebno obilna, pa tudi bolj pozna, ker se še zdaj redko najde kaka mehka jagoda. — Da je klopotec nekak simbol in kralj Slovenskih goric, to ve vsakdo, da pa klopotec ni samo oznanjevalec bližnje trgatve, temveč da igra

Hmelj zopet nese!

Nekaj let so sicer hmeljarji imeli skrbi, kaj bo s hmeljem, nekateri so ga kar začeli opuščati, toda zopet je prišel čas, da hmelj zelo dobro nese! Letos ponujajo zanj že prav lepe svote.

Samo dober hmelj ima dobre cene!

Kdor hoče za svoj hmelj dobiti dobre cene, mora znati s hmeljem pravilno ravnati. Posebno važno je obiranje, prebiranje in sušenje, kar se lahko vsak najbolj strokovno podučí iz knjige

»Hmeljarstvo«,

ki jo je napisal strokovnjak inž. Vinko Sadar. Naročite knjigo danes, vsaj 10-krat se vam bo že letos izplačala! Dobite jo v vsaki knjigarni. Cena ji je 50 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

lu pa tam še kako drugo vlogo, nam pove sledeča zgodbičica: Mož in žena sta se pred nedavnim podala v toplice. Doma za varuha sta pustila mladotnega Tončka. Na bližnjem griču je veselo klopotal čisto novi klopotec. Seveda velika skušnjava za malega varuha, katerega edina želja je bila samo le klopotec. Kakor da bi prijazna lastnica klopoteca uganila njegove srčne želje, ga vpraša, ali bi rad imel klopotec Tonček. Oh, nič tako rad, kakor klopotec, odvrne deček. Veš kaj, saj ga lahko dobiš, posebno sedaj imaš priložnost, ko si sam doma. Prinesi meni nekaj zabele in pijače, pa dobiš klopotec. Seveda, bližnja priložnost spravi človeka v greh, tako tudi Tončka. Kupčija je bila sklenjena. Pa predno je bil fant v posesti klopoteca, je bil že od neke druge nevošljive sosedje pri mami, katera se je nepričakovano vrnila iz toplic, zatožen. Potem so pa naenkrat klopotali kar trije klopoteci, tisti na črešnjí in še zraven dva druga, katera sta se kar brez vetra sama od sebe avtomatično vrtela.

Očeslavci. Tukaj pri nas smo na dan 16. t. m. na prijazen griček kapelskega mirodvora

Stari je stal tam pokoncu kakor hrastov štor. »Tu notri pojdi!« je rekel in je pokazal proti hišnim vratom.

»Nočem!« je zakričal fant.

»Moraš!«

»Ti si Bianco ubil!«

»Ni nobena škoda!«

Vstal sem s sank in sem prišel bliže.

»To bi bila lahko smrt,« sem rekel strogo.

»Tem bolje!« mi je odvrnil stari.

»Pogledati moramo, kaj je z dekletom!«

»Kar pogledajte! Mene ta grdoba nič ne briga!«

Tedaj je Bianca vstala, začela kričati, javkati, ni hotela slišati mojih prigovarjanja in je začela zmerjati starega žagarja.

Končno ga je pripravila do besede.

»V hišo pojdi!«

»Nočem!«

Oče in sin sta si s stisnjenimi pestmi stala nasproti.

»Pojdite z očetom v hišo,« sem ga nagovarjal. »Spametujte se!«

»Pustite me!«

Privršale so nove sani, na katerih je sedel mladi Golobov.

Obstal je.

»Kaj pa se je zgodilo tukaj?«

Bianka je zopet začela tuliti in zmerjati.

»Oho!« je vzkliknil Golobov. »Stari Belčar je prevrnil sani? Sedi k meni, Bianca, sedi na moje sani! Potem naj pa le še poskusi!«

In že je sedelo dekle pri njem.

»Bianka!« je zakričal mladi Belčar v ljubosumni razjarjenosti. »Bianka, tukaj boš ostala!«

In hotel je do nje. Oče pa ga je trdno držal. Začela sta se rvati. Med tem pa je zaklical Golobov:

»Bianka se popelje z menoj! Jaz sem sam svoj gospodar! Lahko storim, kar hočem! Tončetu pa bo oče sedaj izpral hlače! Haha!«

In odpeljal se je z Bianco, ki se je vreščavo zasmejala, po cesti navzdol.

Z bledim obrazom je gledal Tonče za njima. Nato se je tiho zasmel in čudno mirno rekel:

»To si dobro naredil, oče! Za to boš žel tudi hvalo!«

je klatil okrog po džunglah v okolici Trawankurja. Naenkrat se je spotaknil ob oviri, ki je ležala preko sredine poti. Misli je, da je zadel ob trhel hlod, in si je ogledal zapreko natančneje. V tem trenutku se je vzbela orjaška kača kvišku in ga napadla. Predno se je Indijec prav zavedel, kako in kaj, je bil ovit od kobre, koje pik usmrti slona tekom par ur. V trenutku napada se je posrečilo kmetu, da je kačo močno zagrabil za vrat in samo to mu je rešilo življenje. Nad eno uro sta se valjala po tleh v ljutem boju človek in kača. Mož ni spustil vratu, dokler mu ni uspelo, da je zmagal po-

spremili k zadnjemu počitku bivšega veleposelnika, očeta Alojza Kreft iz Očeslavc. Rajni je doživel starost 83 let in je vzorno gospodaril čez 55 let in postavil vsa poslopja nova, tako da je zapustil svojim naslednikom vse v dobrem stanju. Kako je bil priljubljen ne samo med svojimi sovaščani in sorodniki in domačimi župljani, je pričala velikobrojna udeležba prijateljev in znancev iz sosednjih župnij, ki so blagemu starčku izkazali s častno udeležbo na njegovi zadnji poti. Rajni je bil soustanovitelj domače požarne brambе, prejšnja leta večletni občinski odbornik in svetovalec in šolski ogleda, bil je radodaren in postrželjiv proti vsakemu, če ga je kateri prosil pomoči. Resnično je, zapustil nas je mož, ki je bil vreden naziva, naš dedek, oče, starosta, kakor so ga imenovali. Za zasluge so ob njegovi zadnji poti tudi izkazali zadnjo čast domači gasilci z godbo in tudi šolski otroci. Ob odprtem grobu se je v imenu domačih gasilcev in domačih sovaščanov, prijateljev, sorodnikov od njega poslovil sovaščan tovariš Peter Sernec. Vsi, ki smo ga poznali, ga ohranimo v hvaležnem spominu, domačim in sorodnikom pa izrekamo naše sožalje!

Loče pri Poljčanah. Sprejmi, zemlja, kar je tvojega! Sprejela je dne 15. t. m. mlado žrtev, eno leto starega sinčka iz rodbine Marzidovšek. Jokajočim in žalostnim naj bo v tolažbo »Slovenski gospodar«, ki jim tedensko prinaša novice, da smrt ne izbira, ampak vse pobira!

Slivnica pri Celju. Nemila smrt prihaja k nam prav pogosto. Pred dobrim tednom je umrl mož, dolga leta naročnik »Slovenskega gospodarja«, Jurij Lipovšek, v starosti 75 let. Pogreba so se udeležili gasilci, sorodniki, prijatelji in znanci, ki so se ga spominjali kot poštenega krščanskega moža. Naj počiva v miru in večna luč mu naj sveti! Preostalim iskreno sožalje!

Sv. Jedert nad Laškim. Pomlad premokra ovetje zamorila, v poletju nas Savinja je hladila, jesen prijetna bo, a sadja skoro nič, pšenice dosti, toda prazen bo polje. Če Huda jama spet nas sprejme v delo, v Rečici, Gelcah, Breznem bo veselo, saj zdravo bomo vodo pili, ker vodovoda dva smo že dobili. Tako šentjedertski je Karel rekel, ondan ko

samski stan mu je potekel. Da vode zmanjkalo pri nas nikdar ne bo, to skrb ima gasilsko društvo Milkovo. Ko delavci in kmetje svobodno volili še bomo, srečnejši nam časi bodo vzkliili.

Ravne pri Krškem. Velika efektna loterija. Objavljeno je že bilo, da se je žrebanje te velike loterije v korist cerkve sv. Vlada v Ravneh pri Krškem preložilo na dan 15. oktobra 1933. Če imaš srečko, shrani jo; če je nimaš, hitro jo kupi. Stane samo 4 Din in jo dobiš pri župnih uradih leskovške dekanije in v raznih trgovinah v Krškem. Kaj lahko zadeniš? Prvi dobiček: konj z vso opremo in voz na peresa. Drugi dobitki: blago za moško obleko, blago za žensko obleko, vreča moke, sodček vina, trtna škropilnica, prašič, srebrna ura z verižico, železna peč, gos, puran, servis, obuvala, sadna drevesa itd. itd. Z eno besedo: Vsi pridete na svoj račun. Hiti, kupi srečko, predno jih zmanjka. Izid žrebanja se objavi v časopisih.

Iz lista „Občina“: Za najboljše kandidate!

V današnji številki dobite točno navodilo za sestavo in vložitev kandidatnih list. Na tem mestu pa želimo posebej poudariti, da je pri sestavi kandidatnih list poleg paragrafov, kako se liste sestavijo, podpisujejo in vlagajo, najbolj važno, kdo da kandidira. To ni le važno za one, ki kandidirajo, pač pa posebno za one, ki bodo volili.

Ko boste kje sestavljali kandidatno listo, glejte na to, da boste postavili kot nosilca liste človeka, ki je res mož, ki bo mogel veliko delo v veliki občini vzeti v roke. Okrog njega zberite dobre zastopnike vseh okolišev in vseh stanov! Ne zanemarjajte posameznih delov novih občin, ne vlagajte list po okolicah, ker sicer ostanete v manjšini, ki ne bo nič pomenila, ker bo najmočnejša lista absoluten gospodar v občini. Ne odvracajte drugih stanov, vsi naj bodo primerno svojemu številu v občini tudi zastopani, tako kmetje kot

obrniki in delavci. Svojim listam dajte le ime nosilca, svoj program pa povejte volilcem predvsem ustmeno od osebe do osebe.

Vsakdo je dandanes že toliko orijentiran, da ne podpiše vsakemu, da posebno ne podpiše onemu, ki grozi. Od raznih strani prejema uredništvo obvestila, da se naj »Občina« potegne za to, da ne bo nasilja pri volitvah, ker nekateri že grozijo. Kdo grozi? Povejte ga nam in priče navedite in dan! Nam je znana volja našega vladarja in volja vodilnih krogov v Beogradu, da se morajo občinske volitve vršiti povsem svobodno. Vsako dokazano nasilje bomo sporočili na najvišja mesta!

Je pa še nekaj drugega, kar moramo povedati. Marsikje ni nobene grožnje, samo vas samih je strah. Vidite bogatina, pa je strah vas, ki niste! Vidite človeka, ki ima »zveze«, pa se ga ustrašite. Ta zadržji strah morate pri teh občinskih volitvah premagati! Vsi, ki sprejmejo kandidaturu, naj vedo, da so se s tem ponudili za javno službo v korist svoje občine in svojega naroda in zato naj s ponosom ter odločno delujejo v tem, da bo njihova lista zmagała.

Volilcem rečemo pa le to: Ni mogoče sestaviti list tako, da bi eden ali drugi ne imel pomisleka, da bi bilo bolje tako ali tako. Zato ne glejte pri listah na posameznika, glejte na to, če je večina na listi taka, ki bo mogla zastopati vaše mišljenje glede občinskih zadev!

Naše geslo je:

Vsi za najboljšo kandidatno listo!

*

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Naročajte
„Občino“!
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

čast. Ze čisto izmučen je še zbral toliko moči, da je pobasal kačo v veliko košaro in odšel pal z njo v zverinjak. Ko bodo to kačo nagačili, bode tretji komad svoje vrste v zverinjaku v Trawankuru. Kraljeve kobre so namreč danes že zelo redka prikazen.

Knjige, ki se sama čita.

Na svetovni razstavi v Čikagi vzbujajo splošno pozornost zelo velika knjiga. Knjigaleži na pulu, ki jo sam odpre in tudi avtomatično lista. Na platnu se prikažejo slike iz knjige, istočasno pripovedujeta poslušalcem dva glasna zvočnika vsebino knjige list za listom.

In odšel je v hišo.

Stari Belčar je negibno stal na cesti. Čepica mu je bila padla z glave in pri rvanju mu je sin raztrgal suknjič. Sklonil sem se po čepico in sem mu jo pomolil.

Tedaj je prišel stari Grčar s svojo sekuro po cesti. Najbrž je bil s cepljenjem drv pri meni gotov in je šel sedaj proti domu.

»Ta mi pride ravno prav, stari potepuh!« je zaškrilpal z zobmi Belčar, šel Grčarju nekaj korakov nasproti in rekel:

»Da boste vedeli, Grčar, čez štirinajst dni morate iz kočel!«

»Hehehe!« se je smejal Grčar prestrašeno in zmedeno. »Iz kočel! Zakaj pa iz kočel?«

»Ker ste vsi skupaj malopridna svojati!«

»Gospod Belčar — jaz vendar nisem malopridnež; saj sem vendar stari Grčar.

»Capini ste vsi skupaj! Največji pa ta deklina, Bianka! Obeša se na mlade zanikarneže, samo da jim vabi denar iz žepov, da sebi kupuje čope. Toda sedaj bo temu konec! Mojega Tončeta ni ne bo kvačla.«

»Gospod Belčar, saj sem vendar vašega Tončeta že trikrat vrgel skozi vrata gori pri meni v bajti —«

»Skozi vrata vrgel? S kakšno pravico pa ga mečete skozi vrata? Koča na barju je moja! V miru ga morate pustiti!«

»Saj mu vendar ne storimo nič žalega! Gospod Belčar, saj stanujem v kočici že dvaintrideset let — ali naj na svoje stare dni —«

»Iz kočel — pravim — čez štirinajst dni in s tem konec!«

Žagar je odvihral v svojo hišo. Stari Grčar pa je upognjen stal na cesti in je strgal s sekuro po snegu.

»Dvaintrideset let že prebivam v tej koči — saj že ni skoraj ničesar več na njej, česar bi jaz ne bil sam napravil — opaže in podboje in streho. Sedaj pa — iz kočel!«

»Grčar,« sem rekel, »ali se ne morete prese-liti kam drugam?«

Odmajal je z glavo.

Prva članska skupščina ZAKŠ.

se je vršila v nedeljo dne 10. septembra t. l., ob 11. uri dopoldne v Ljubljani, v Beli dvorani Uniona.

Kljub slabemu vremenu in dejstvu, da prošnja za znižano vožnjo ni bila rešena, je bila udeležba na skupščini prav lepa, posebno če se upošteva stiska za denar na kmetih.

Skupščina je potekla pod vodstvom predsednika tov. Ovšenika v prav živahnem in tovariškem razpoloženju. Da se člani za svojo organizacijo zanimajo, je dokaz tudi to, ker so se v obilnem številu udeleževali debat o raznih važnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu.

Iz poročil posnemamo: ZAKŠ šteje trenutno 215 članov; v teku so priprave za ustanovitev podružnic v posameznih okrajih; dopisov je bilo odposlanih in prejetih 846; tekom leta je ZAKŠ priredila v posameznih krajih več lepo uspešnih sestankov in poslala na pristojna mesta več resolucij.

Zveza je prosila takoj po ustanovitvi razne naslove za podporo, oziroma za dovolitev popusta njenim članom pri nakupu. Od trdk, ki jim je bila ta prošnja poslana, so naklonile ZAKŠ denarno podporo sledeče: Tvornica dušika v Rušah 500 Din, Agrarno-kemični urad v Zagrebu 300 Din, Sever in Co., Ljubljana, 100 Din. Popust pri nakupu pa so dovolile članom ZAKŠ proti legitimiranju z izkaznico članstva trdke: Sever in Co., »Chemotechna«, Kmetijska družba in Nova založba v Ljubljani, Cirilova knjigarna v Mariboru in Mohorjeva knjigarna ter skoraj vsi drevesničarji.

Zveza je dobila od Zadrugne zveze v Ljubljani v brezplačno uporabo eno sobo na Tyrševi cesti 29 I, v kateri se vrše društvene seje in kjer so spravljene društvene stvari ter strokovna knjižnica, za katero so darovali knjige založbe in avtorji kmetijskih strokovnih knjig. Soba je vsem članom, ki pridejo v Ljubljano, na razpolago.

V knjigah itd. ter na čekov. računu št. 15091 ima Zveza že okrog 1000 Din premoženja.

Na skupščini je bilo sklenjeno, da ostane članarina za leto 1934 ista kot letos, to je 20

Din. Nadalje je bilo sklenjeno, da se vrši leta 1934 članska skupščina v Mariboru ob priliki »Mariborskega tedna«, na Grmu in v St. Juriju pa zborovanja absolventov v času, ki se bo pokazal med letom kot primeren.

Na skupščini je bila tudi izrečena zahvala uredništvom vseh časopisov, ki priobčujejo objave ZAKŠ vsi brezplačno, ter vsem kmet. šolam.

Ob pol dveh popoldne je bila skupščina zaključena.

Z vlakom iz Evrope v Afriko.

Misel železniške zveze pod morjem med Španijo ter Afriko se je rodila na Francoskem. Praktična dela za to spojitvev je znala Francija zelo spretno odriniti med Špance. Leta 1919 se je ustanovila v španskem mestu Barceloni posebna družba strokovnjakov, ki se je začela baviti s podmorskim predorom, ki bi naj spajal pri morski ožini Gibraltar Španijo in Afriko. Najbolje mesto pri Gibraltarju je dolgo 13 km, a inženjerji iz omenjene družbe so dognali, da je kamenje na najbolj ozkem kraju pretrdo, dalje bi bil tudi pritisk vode pri morski globočini 1000 metrov prehud in radi tega je spojitvev obeh delov sveta tamkaj nemogoča. Tehnično mogoča je temeljska zveza na razdaljo 20 km, ker je tamkaj morje globoko le 300 m. Ta načrt bi bil pa v gospodarskem oziru nepraktičen in radi tega so se oprijeli na merodajnih mestih tretjega načrta. Pri tretjem zamislu predora gre za podmorsko spojitvev med krajema Tarifa in Tanger na razdaljo 45 km.

Slednja gradnja ne bo delala tehnično, kolikor uči izkušnja pri že gotovih predorih skozi Alpe, nobenih težav. Osiguranje sten tunela napram vodnemu pritisku bo brez vsega mogoče. Predor bo vodil preko morske ožine po treh ceveh. Dve cevi bosta merili v premeru po 5 m in skozi te

bodo položene tračnice, tretja v premeru 3 m bo služila za odvajanje vode, ki bo pronicala od zgoraj iz morja. Skozi ta predor bodo vozili vlaki s hitrostjo 30 km na uro in bo omogočen dnevno promet s 120 vlaki. Ako računamo, da bo peljal en vlak 100 ton, bi znašal na dan celotni promet 12 tisoč ton. Stroški gradnje tunela so proračunani na 2500 milijonov dinarjev.

Težkoče, ki so do letošnjega leta ovirale pričetek dela, nikakor niso bile tehnične, ampak političnega ter gospodarskega značaja.

Španska monarhija je bila odločno proti načrtu in dokler je bila pri krmlu vse vladne moči, ni bilo niti misliti na tunel. Sedanji republikanski režim se je tozadevno sporazumel s Francijo. Španska vlada je odposlala pod vodstvom notrajnega ministra Caramera v Afriko posebno komisijo. Letos septembra je napravila španska torpedna brigada vrtanja na dnu morja med Gibraltarjem in afriško obalo, da je ugotovila, kake zemeljske plasti vežejo pod morjem oba dela sveta.

Za predela je že nakazala španska vlada 3 milijone pezeta.

Nekaj časa so tvorili omenjenemu načrtu politično zapreko Angleži. Še le oktobra 1925 je dala Anglija dovoljenje za podmorsko zvezo med Španijo in Afriko.

Največ zanimanja kaže za predor Francija. Potom tunela bo Paris v najkrajši zvezi s svojimi ogromnimi afriškimi kolonijami. Francozi bodo pričeli prihodnje leto graditi železnico preko afriške puščave Sahare, ki bo dograjena v štirih letih. Francija je tudi dala zagotovilo, da bo priskočila gradnji podmorskega tunela na pomoč z denarjem in materialom. Kakor so zračunali, predor ne bo prinašal letnega dobička, pač pa zgubo 10—15 milijonov pezeta in ta primanjkljaj bodo krila Francija.

Za slučaj izbruh vojne bi bil predor pod nadzorstvom Društva naro-

»Nihče bi me ne vzel. To se pravi potem, da moram iz tega kraja. Toda iz tega kraja — prej — prej —«

Obrnil se je in odšel po hribu zopet navzdol. Poklical sem za njim; toda ni me hotel slišati.

In tako sem stal sam samcat na cesti. Ob plotu na oni strani so ležale na pol polomane sani mladega Belčarja. Plot oklepa vrt, na katerem stoji hiša kramarice Šipčevke. To je Lizičina mati.

Ko sem se ozrl proti hiši, sem zagledal dekleta, ki je z mrtvaško resnobnim obrazom in široko odprtimi očmi stala pri odprtem oknu. Kakor hitro je opazila, da jo vidim, je izginila.

Slednjič sem pobral svoje sani, pa sprva nisem vedel, kaj naj storim. Končno sem vlekkel svoje sani zopet navkreber. Dvoje, troje sankacev se je peljalo mimo mene. Nato se je pripeljala Erika Grubelnik. Ustavil sem jo.

»Gospodična Grubelnik, govoriti moram z vami. Tam doli pri žagi so se dogodile prav ob-

žalovanja vredne reči. Prosim, peljite se naprej, jaz vam bom sledil in na cesti se bova pogovorila!«

Šla sva po cesti drug poleg drugega in vlekla vsak svoje sani za seboj. Pripovedoval sem ji, kaj sem doživel. Erika me je vedno bolj napeto poslušala. Naposled se je ustavila.

»O moj Bog! In sedaj sem vseh teh strašnih reči kriva jaz!«

»Vi niste krivi, Erika! Kako pa tudi? Še celo stari, razjarjeni Belčar sam mora priznati: če bi ne povzročilo tega sankanje, bi izbruhnilo na dan pač kako drugače!«

Šla sva dalje.

»Poglejte, Erika, lepa reč bi bila to, če naj bi se vsi napredki — in nekaj takega je tudi vpejljava sankakega sporta v gorski pokrajini — odpravili samo zato, da bi nekateri strupeni zastanki lažje kipeli in se razkrojili. Jaz se bom čisto mirno še sankal.«

»Jaz nikoli več!«

»Ne razumem vas, gospodična Erika!«

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, uradnike, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun
št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

dov. V gospodarskem oziru bo železniška zveza med Evropo in Afriko odprla povsem nova pota svetovni trgovini.

Poslednje vesti.

Silovit požar pri Slov. Bistrici. Zadnjo nedeljo dopoldne se je pojavil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Karla Vurnika na Spodnji Lužnici pri Makolah. Goreti je pričela šupa, polna sena ter slame in se je razširil ogenj z bliskavico na sosedo in je pogorelo petim posestnikom 19 poslopij, vse žito in živinska krma. Posestniku Vurniku je požar uničil gospodarsko poslopje, vse seno, svinjak ter dve svinji. Vurnik je ob štiri poslopja. Neži Pšeničnik je pogorelo gospodarsko poslopje, parma, svinjak, poljski pridelki, torej tri poslopja. Karlu Hajšku je zgorela hiša, gospodarsko poslopje, parma, kolarnica, šupa z vso krmo; skupaj pet poslopij. Janezu Motalni je upepelil ogenj hišo, gospodarsko poslopje ter parmo. Temu revežu niso mogli oteti ničesar. Matiju Ritonju je pogorela hiša, gospodarsko poslopje in parma. Skupna škoda znaša nad 350.000 Din, skupna zavarovalnina pa le samo 82.000 Din. Pogorelece tik pred zimo priporočamo usmiljenim srcem, naj jim priskočijo po možnosti na pomoč.

Volitve v Delavsko zbornico!

Dne 8. oktobra! — Trgovski pomočniki, organisti, žagovodje, polirji, oskrbniki, lovci, gozdni pazniki in drugi nameščenci — volite listo krščanske strokovne nameščenske organizacije »Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev«!

Širite „Sl. Gospodarja!“

Naročite za fante, ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 18 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

OGLASI

v „Slov. gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Dva požara pri Ptuj. V Turškem vrhu je zgorela posestniku Francu Zurmanu hiša z vsemi gospodarskimi poslopiji. Škoda znaša 60.000 Din. V noči se je vnelo pri posestniku Jakobu Vaupotiču pri Jurovcih seno. Požar se je razširil na gospodarsko poslopje in na hišo. Gasilci so ogenj pogasili, škodo pa le cenijo na 30.000 Din.

Na znakih zastrupljenja je umrl pri Sv. Juriju v Slov. goricah posestnik Jožef Divjak. Mariborsko državno pravdnštvo je uvedlo preiskavo na podlagi raztelesenja.

Gasilsko društvo v Jurovcih pri Ptuj ima v nedeljo dne 24. septembra srečolov in veselico.

Pišce. Kakor je »Gospodar« še obširno nanzanjal, je bila zadnja nedeljo pri nas slovesno odkrita spominska plošča na domu pred 10 leti umrlega prof. M. Pleteršnika. Slavnosti se je udeležila velika ljudska množica domačinov in sosednih Hrvatov. Nad predvečer so goreli po pišečkih gričih kresi in domačini so ponosno prepevali pozno v noč. V do zadnjega kotička napolnjeni cerkvi pri 10. maši je pridigoval pokojnikov učenec g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane. Predstavil je pokojnega profesorja kot kristjana, ki je bil dijakom vzgled delavnosti in neustranjenosti glede krščanskega življenja. Popoldne pri slovesnem odkritju je nastopil kot slavnostni govornik predsednik Slovenske Matice g. dr. Drago Lončar iz Ljubljane, ki je naglašal pokojnikove zasluge, katere si je pridobil z izdajo slovensko-nemškega slovarja, ki vsebuje nad 100.000 slovenskih besed in rečenic. Sledili so še razni govorniki in med drugimi je tudi domači g. šolski upravitelj povedal, da je poslana prosvetnemu ministru vloga s prošnjo, da se prekrsti pišečka šola v »Pleteršnikovo narodno šolo«. Slovesnosti, katero je spretno vodil domači g. župnik, sta se udeležila polnoštevilno oba domača občinska odbora, učiteljsko, gasilno društvo, godba in cerkveni pevski zbor ter odlični gostje iz bližnjih Brežic. Vsem, ki so pripomogli k lepi slovesnosti, se je zahvalil sedanji posestnik Pleteršnikovega doma in sorodnik pokojnega profesorja g. meščansko-šolski ravnatelj Hočvar iz Ljubljane, ki je tudi prevzel v oskrbo vzdano ploščo.

Zopet znižane cene!

Ako si nabavite potrebno perilo, pišite po cenik Trgov. doma — Stermecki —, da se prepričate o res znižanih cenah.

Samo

Din 26.— oksford srajce, Din 28.— flanel srajce, Din 36.— poplin srajce, Din 38.— bele modne srajce, Din 42.— touring srajce, Din 18.— spodnje hlače, Din 24.— spodnje barhent hlače, Din 28.— triko (Jäger) srajce, Din 25.— triko maje in samo Din 25.— triko spodnje hlače.

Trgovski dom

Stermecki

tovarna perila in oblik

Celje št. 24.

Blago, katero ne odgovarja, se zamenja ali pa se vrne denar. Cenik zastoj.

MALA OZNANILA

Organist, star 18 let, Cecilijanec z izpitom, išče mesta. Dopise na Franc Kolšek, kolo-dvor, Laško. 987

Iščo se starejša dekla, vajena vseh poljskih in domačih del, v župnišče, takoj. Naslov v upravi lista. 988

V petek in v soboto prodaja: lep spaln plišast divan za 480 Din, omare, postelje s trdega lesa po 120 Din, kredenca, odeje, mize. Židovska ulica 8, Zidanšek. 989

Temu dekletu je bila gotovo tuja vsaka nezdrava prečutljivost, toda sedaj jo je pretreslo, napadati so jo začeli hudi pomisleki.

»Saj ne gre zaradi novega športa kot takega; gre namreč za to, da sem zadrževala to Bianco.«

»Ali ste zablodili v svoji lepi nalogi?«

»Da! Sedaj mi je tako — tako — kakor da bi bila vložila gnilo jabolko med zdrava!«

Šla sva nekaj časa molče dalje. Iskal sem primerne odgovora, tedaj pa je vzdihnila in rekla:

»Oh ne! Ne maram biti strahopetna. Morebiti je bilo napačno, morebiti je bilo prenašlo, kar sem napravila z Bianco. Ne smela bi je imeti takoj za enako drugim. Ker se je ona sankala z nami, niso prišle tri poštene deklice, med njimi Šipčeva Lizika, zaradi katere mi je najbolj žal. Toda mislila sem, da ne smem biti boječa. Ko sem nekoč premišljevala, ali naj bi se sankala z nami tudi Bianca, sem mislila: ali so drugi svetniki zbežali, ko je prišla Magdalena v nebesa? Ali naj se naša kmetiška dekleta ne pridejo sankat le zato, ker bo Bianca tam?«

»Vaše zamisli so prav lepe, draga gospodična Erika!«

Vzdihnila je.

»Oh, vendar se ne ujema! Magdalena ni bila več grešnica, ko je prišla v nebesa. Desetletja je objokovala svoje grehe in ji je bila izkazana milost!«

Čez njen odkriti, pogumni obraz je legla temna senca bolečine.

»Žalibog bom pa še premnogokrat storila kaj napačnega. Premlada sem še. Mlade zdravnice tudi marsikoga zdravijo tako, da umre!«

Občudoval sem to mlado, resnobno deklico. Končno sem ji moral nekaj odgovoriti:

»Da, gospodična Erika, nisem preveč trden v znanju Svetega pisma. Priznam vam, da sem se malo pečal s takimi rečmi. Toda spominjam se na primero o dobrem pastirju. Pa je vendar šel za eno izgubljeno ovco in jih je devetindevedeset pustil v puščavi.«

Zamislila se je. »Ne bom obupala nad Bianco,« je rekla. »Hudo je pač.«

Dalje sledi.